

Afgjort den 28. januar 2010

87

Udenrigsministeriet. København, den 19. januar 2010.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2010 afgives tilsagn på 74,0 mio. kr. i støtte til Nærområdeindsatsen i Kenya, fase III, Somalia og Etiopien.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2010 opførte bevilling på 768,0 mio. kr. til § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- b. *Baggrund*

Kenyas bruttonationalindkomst pr. indbygger var i 2008 770 USD. I samme år var væksten i BNP på 1,7 pct. mod 5-7 pct. i årene 2002-2007. Indbyggerantallet anslås til ca. 38,6 millioner (2008), og den årlige befolkningstilvækst er ca. 1,8 pct. (2005). Kenya er et moderat forgældet land, og den langfristede offentlige udenlandsgæld er 6,0 mia. USD (2008).

Opdaterede økonomiske nøgletal for Somalia eksisterer ikke. Den langfristede, offentlige, udenlandske gæld blev i 2006 skønnet til 1,9 mia. USD. Indbyggerantallet anslås til ca. 8,95 millioner mennesker (2008), og den årlige befolkningstilvækst er ca. 2,9 pct. (2008). Somalia er af FN klassificeret som tilhørende gruppen af mindst udviklede lande.

Etiopiens bruttonationalindkomst pr. indbygger var for 2008 beregnet til 280 USD, og væksten var i samme år på 11,3 pct. Landet er højt forgældet og den langfristede, offentlige, udenlandske gæld blev i 2006 skønnet til 17,5 pct. af BNI. Indbyggerantallet anslås til ca. 79,1 millioner (2007), og den årlige befolkningstilvækst er ca. 2,5 pct. (2007).

De humanitære udfordringer i regionen udspringer i høj grad fra den næsten 20-årige konflikt i Somalia, som i det seneste år er blevet kraftigt optrappet. Dertil kommer, at stort set alle berørte områder er hårdt ramt af tørke, som i bl.a. Kenya er afbrudt af midlertidige oversvømmelser. Resultatet er, at den humanitære situation ifølge FN nu er værre end på noget tidspunkt siden konfliktens udbrud i 1990. Kenya har siden 2007 oplevet en forøgelse af antallet af flygtninge, som i dag anslås at være tæt på 330.000. Dadaab-lejrene i den nordøstlige del af landet er stærkt overbefolkede og huser nu tre gange flere flygtninge end forudsat, da lejrene blev etableret. Etiopien har siden 2007 tilsvarende oplevet hen ved en tredobling af antallet af flygtninge fra Somalia og huser i dag over 45.000. Endelig skønnes antallet af internt fordrevne i Somalia at være over 1,5 millioner mennesker.

Programbeskrivelse

Nærværende program gennemføres i Somaliland og Puntland (i det nordvestlige og nordlige Somalia), i det sydlige Etiopien, samt i og omkring de store flygtningelejre i det nordøstlige og nordvestlige Kenya (henholdsvis Dadaab og Kakuma). Programmet bygger videre på de resultater, der siden 2005 er opnået gennem de første faser af nærområde-indsatserne i såvel Kenya som Somalia. Den planlagte programperiode løber over årene 2010 og 2011. Indsatsen til fordel for flygtninge, internt fordrevne og berørte lokalsamfund falder inden for landenes egne prioriteringer og deres generelle strategier for økonomisk rehabilitering og fattigdomsreduktion. Den omfatter to komponenter: i) sikring af bæredygtige levevilkår samt ii) styrkelse af kapacitet til beskyttelse og konflikthåndtering.

Sikring af bæredygtige levevilkår (62,3 mio. kr.):

I Kenya vil indsatsen i lige grad fokusere på bistand til flygtninge i lejrene og til de omkringliggende lokalsamfund, som i udtalt grad har reageret mod det forhold, at flygtningene gennem mange år har modtaget bedre ydelser inden for sundhed, skolegang, vandforsyning mv., end tilfældet har været for den ofte yderst fattige lokalbefolkning uden for lejrene. Konkret vil såvel lejr- som værtsbefolkningen bl.a. blive tilbudt forskellige former for håndværksmæssig træning, skolelegater til videreuddannelse, samt mikrolån med tilhørende træning med henblik på etablering og drift af mindre forretninger og landbrug. Endvidere vil der blive givet støtte til bl.a. etablering af vandforsyning og affaldshåndtering.

I Somaliland, Puntland og de somaliske dele af Etiopien vil indsatsen være fokuseret på områder med mange flygtninge og/eller internt fordrevne; områder hvortil mange er vendt tilbage samt områder uden for de aktive konfliktzoner, men hvor lokale sårbarheder og humanitære problemer er særligt udtalte. Det vil bl.a. omfatte støtte til udvikling og gennemførelse af lokale udviklingsplaner samt forbedring af lokal infrastruktur.

Styrkelse af kapacitet til beskyttelse og konflikthåndtering (11,7 mio. kr.):

Udover at forbedre levevilkårene for flygtninge er det afgørende at forebygge lokale konflikter og generelt at fremme en mere positiv holdning til flygtninge i lokalområdet for herigennem at øge den generelle beskyttelse af flygtningene.

I Kenya vil denne komponent omfatte fortalervirksomhed, myndighedstræning, juridisk rådgivning, oprettelse af fredskomiteer samt brændemærkning af kvæg langs grænseområder for at forebygge kvægtveri og forbedre mulighederne for tilbageførelse af stjålet kvæg til rette ejere. I Somaliland og Puntland (Somalia) arrangeres dialogmøder samt rettighedstræning med henblik på at forbedre forholdet mellem politi og lokalsamfund samt at sikre inddragelse af borgerne i politiarbejdet. For Etiopiens vedkommende er indsatsen ny og konteksten meget statsstyret, hvorfor man i første omgang og med afsæt i de øvrige projektaktiviteter vil fremme beskyttelsen af flygtninge gennem en løbende, uformel dialog med myndighederne.

Aktiviteterne i Kenya gennemføres af Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors og Folkekirkens Nødhjælp, mens Dansk Flygtningehjælp står for indsatsen i Somalia og Etiopien.

Budget

Det samlede budget andrager 74,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Sikring af levevilkår	62,3 mio. kr.
Kapacitet til beskyttelse og konflikthåndtering	11,7 mio. kr.
<u>I alt</u>	<u>74,0 mio. kr.</u>

Tilsagnet vil blive afholdt med 74,0 mio. kr. under § 06.39.02.12. Bistand til flygtninge og internt fordrevne i nærområder. Tilsagnet vil blive udbetalt i årene 2010-2011.

Væsentlige risikoelementer

Truslen om terrorangreb og kidnapninger rettet mod udlændinge er reel på hele Afrikas Horn. Videre kan en øget radikalisering af magten i Somalia betyde at FN, NGOer samt donorer bliver forment adgang til landet som helhed eller områder med behov for støtte. Den intensiverede konflikt i Somalia kan skabe flere flygtninge og internt fordrevne, hvorved områder som modtager disse kan overbelastes med deraf følgende negative konsekvenser for såvel de fordrevne som berørte lokalsamfund. Løbende justeringer af aktivitetsplaner og -budgetter gennem hele gennemførelsesfasen vil i et vist omfang kunne imødegå denne situation. Til sikring heraf vil der til stadighed være en tæt dialog med partnerne.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 33 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2010 afgives tilsagn på 74,0 mio. kr. i støtte til Nærområdeindsatsen i Kenya, fase III, Somalia og Etiopien.
Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2010 opførte bevilling på 768,0 mio. kr. til § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 19. januar 2010

ULLA TØRNÆS

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 28-01-2010